

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **I. Č.**, zastoupené Mgr. Richardem Polmou, advokátem, se sídlem Křížkovy schody 67, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalovaného ze dne 15. 12. 2009, č. j. 30423 - 3/2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Ad 4/2010 - 13,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně se kasační stížností domáhá zrušení usnesení Městského soudu ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Ad 4/2010 - 13, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě, neboť ve lhůtě stanovené soudem nebyl zaplacen soudní poplatek za podanou žalobu, která směřovala vůči rozhodnutí Generálního ředitelství cel ve věci náhrad poskytovaných po úmrtí celníka jeho pozůstalé manželce.

Kasační stížnost byla podána včas (7. 4. 2010, napadené usnesení doručeno zástupci žalobkyně 1. 4. 2010) osobou oprávněnou; byla podána jako blanketní podání (písemnost byla označena jako odvolání a obsahovala text: *"Žalobkyně žádá soud, aby napadené rozhodnutí zrušil a pokračoval v tomto řízení. Kolek platíme paralelně"*). Městský soud nato žalobkyni dvakrát vyzval, aby odstranila nedostatky tohoto podání spočívající v absenci důvodů, pro které rozhodnutí městského soudu napadá; první výzva podle § 106 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), byla zástupci žalobkyně doručena 4. 5. 2010, lhůta pro doplnění kasační stížnosti tedy uplynula 4. 6. 2010, přičemž žalobkyně o prodloužení lhůty k odstranění nedostatků kasační stížnosti nepožádala. Městský soud přesto zaslal zástupci žalobkyně ještě další výzvu (č. j. 5 Ad 4/2010 - 40 ze dne 19. 10. 2010), v níž opětovně žalobkyni vyzval, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení doplnila,

z jakých důvodů napadá kasační stížností usnesení ze dne 25. 3. 2010. Tato výzva byla zástupci žalobkyně doručena 4. 11. 2010 (zásilka doručovaná podle § 50 odst. 1 o. s. ř. byla tohoto dne vhozena do schránky zástupce - advokáta).

Městský soud v Praze předložil dne 24. 1. 2011 spis k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Nejvyšší správní soud obdržel dne 7. 2. 2011 doplnění kasační stížnosti, v němž žalobkyně uvedla, že napadené usnesení městského soudu je nezákonné, neboť výzvu k zaplacení soudního poplatku soud poslal pouze zástupci žalobkyně - advokátu - nikoliv žalobkyni samotné. Ustanovení § 50b odst. 4 písm. a) o. s. ř. však podle žalobkyně vyžaduje, aby tato výzva byla doručena rovněž žalobkyni, neboť povinnost zaplatit soudní poplatek je výlučnou povinností účastníků řízení, nikoliv jejich právních zástupců.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud dále zjistil, že žalobkyně byla od počátku řízení před městským soudem zastoupena advokátem (plná moc ze dne 15. 2. 2010 na č. 1. 7 soudního spisu). Žaloba byla podána 17. 2. 2010, městský soud vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku za žalobu (č. 1. 10) dne 25. 2. 2010 a stanovil k tomu lhůtu 3 dnů; toto usnesení bylo zástupci žalobkyně doručeno 5. 3. 2010 (do vlastních rukou); lhůta k zaplacení poplatku uběhla 8. 3. 2010, poplatek však nebyl zaplacen ani do 24. 3. 2010, městský soud proto 25. 3. 2010 vydal rozhodnutí, kterým v souladu s § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. řízení zastavil. Toto usnesení bylo zástupci žalobkyně doručeno 1. 4. 2010, kdy také nabylo právní moci. Městský soud v Praze poté obdržel dne 14. 4. 2010 písemnost s vylepenými kolkovými známkami jako poplatkem za žalobu; usnesením ze dne 26. 4. 2010, č. j. 5 Ad 4/2010 - 21, městský soud žalobkyni takto zaplacený soudní poplatek vrátil, a to k rukám právního zástupce, neboť podle § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, lze usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku zrušit, je-li poplatek zaplacen dříve, než usnesení nabylo právní moci (jde o odlišný právní režim na rozdíl od civilního řízení soudního, kde postačí zaplacení poplatku do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení). Podle § 10 odst. 1 cit. zákona o soudních poplatcích proto městský soud vrátil poplatek, neboť jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen.

Nejvyšší správní soud musel nejdříve posoudit, zda podaná kasační stížnost je úkonem, který lze projednat, tedy zda splňuje náležitosti požadované s. ř. s. (srov. § 106 odst. 1 s. ř. s., podle něhož kasační stížnost musí kromě obecných náležitostí obsahovat mj. důvody, pro které rozhodnutí napadá). Podle § 106 odst. 3 s. ř. s., nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc. Jak plyne ze shora učiněných zjištění ze soudního spisu, zástupce stěžovatelky obdržel výzvu k doplnění kasační stížnosti dvakrát, podruhé 4. 11. 2010, (doručenka na č. 1. 40 soudního spisu) lhůta pro doplnění kasační stížnosti uplynula 6. 12. 2010 (4. 12. byla sobota). V této výzvě byla stěžovatelka poučena, že pokud kasační stížnost nebude doplněna, vystavuje se nebezpečí odmítnutí kasační stížnosti. Kasační stížnost byla doplněna až v době, kdy městský soud již předložil věc k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, dne 7. 2. 2011 (zásilka na poštu podána 4. 2. 2011). Nejvyšší správní soud proto musí posoudit, zda takovéto doplnění kasační stížnost může být vůči zdejšímu soudu účinné.

Podle § 106 odst. 3 věty druhé může stěžovatel rozšířit kasační stížnost (jak co do výroku, tak důvodů, pro které rozhodnutí soudu napadá) jen ve lhůtě jednoho měsíce stanovené v usnesení soudu, kterým byl vyzván k odstranění nedostatků podání. Je nepochybné, že tato lhůta platí i pro případy tzv. blanketního podání kasační stížnosti; jedná se přitom o lhůtu nepřekročitelnou, jež představuje koncentrační princip v řízení o kasační stížnosti. Takovouto povahu této lhůty nezpochybnil doposud ani Ústavní soud, jenž např. v nález ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05, uvedl: Ústavní soud má ... za to ...“ že soudní řád správní zakotvuje koncentraci řízení pouze pro případ, kdy je stěžovatel vyzván k doplnění kasační stížnosti postupem dle § 106 odst. 3 s. ř. s. Soud tedy nemůže přihlížet ke stížnostním námitkám uplatněným po uplynutí lhůty dle § 106 odst. 3 s. ř. s., ledaže by soud tuto lhůtu k včasné a důvodné žádosti stěžovatele prodloužil, nejdéle však o další měsíc“.

Bylo totiž pouze věcí náhody, že Nejvyšší správní soud obdržel doplnění kasační stížnosti ještě v době, kdy o věci nebylo rozhodnuto. Pokud by Nejvyšší správní soud bez dalšího akceptoval takovéto postupy účastníků řízení, nadto zastoupených kvalifikovaným zástupcem, vyprázdnil by zcela smysl ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s., jež má sloužit k tomu, aby se ve vymezené době ustanovil okruh námitek, které má Nejvyšší správní soud posuzovat. Tato právní věc přitom napadla Nejvyššímu správnímu soudu v době, kdy již uplynuly dva měsíce od 4. 11. 2010, a tedy již neexistoval žádný právní prostředek, který by mohl působit k nápravě této kasační stížnosti (nehledě k tomu, že stěžovatelka ani žádost o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti nepodala). Z těchto důvodů Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než aby kasační stížnost odmítl (§ 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Nadto ovšem Nejvyšší správní soud dodává, že ani v případě přijetí kasační stížnosti k meritornímu projednání by stěžovatelka nemohla být úspěšnou, neboť ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 73, dostupný na www.nssoud.cz, či usnesení ÚS ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS 671/02) vychází z názoru, že placení soudního poplatku není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně, a proto výzva k jeho zaplacení zasláná městským soudem pouze zástupci žalobkyně byla doručena v souladu s § 42 odst. 2 s. ř. s.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2011

JUDr. Milada Tomková

předsedkyně

senátu